

**בבית הדין לעררים
מחוז ירושלים**

ערר 15/

בעניין:

1. קריע, ת"ז
2. קריע, ת"ז
3. המוקד להגנת הפרט מיסודה של ד"ר לוטה זלצברגר –
ע"ר מס' 580163517

ע"י ב"כ עוה"ד בנימין אחסתרובה (מ"ר 58088) ו/או סיגי בן
ארי (מ"ר 37566) ו/או חוה מטרס-עירון (מ"ר 35174) ו/או ענת
גונן (מ"ר 28359) ו/או דניאל שנהר (מ"ר 41065) ו/או בילאל
סביחאת (מ"ר 49838) ו/או עביר גיובראן-דכוור (מ"ר 44346)
ו/או נאסר עודה (68398) ו/או נדיה דקה (מ"ר 66713)

מהמוקד להגנת הפרט מיסודה של ד"ר לוטה זלצברגר
רח' אבו עוביידה 4, ירושלים, 97200
טל: 02-6283555; פקס: 02-6276317

העוררים

- נגד -

רשות האוכלוסין וההגירה

באמצעות פרקליטי הלשכה המשפטית
רח' כנפי נשרים 15, ירושלים
טל: 02-5489888; פקס: 02-5489886

המשיבה

ערר

בית הדין הנכבד מתבקש בזאת להורות למשיבה להשיב לאלתר לבקשתם של העוררים, לשקול
מחדש את בקשתה של העוררת 1 משנת 2006 למתן רישיון ישיבה בישראל לבנה, העורר 2, וזאת
בהתאם למדיניותה העדכנית בנושא רישום ילדים.

החלק העובדתי

הצדדים

1. העוררת 1 (להלן: העוררת), היא תושבת קבע בישראל ואמו של העורר 2. העוררת ומשפחתה
מתגוררים בכפר סילוואן שבתחומי ירושלים.
2. העוררת 3 היא עמותה רשומה, אשר שמה לה למטרה לסייע, בין השאר, לתושבי ירושלים
המזרחית ובני משפחתם אשר נפלו קורבן להתעמרות או קיפוח על ידי רשויות המדינה, ובכלל
זה להגן על זכויותיהם בפני ערכאות, בין בשמה כעוררת ציבורית ובין כמייצגת אנשים
שזכויותיהם נפגעו.
3. המשיבה הינה רשות האוכלוסין, ההגירה ומעברי הגבול.

רקע עובדתי ומיצוי הליכים

4. להלן, בקליפת אגוז, הרקע העובדתי לערר.
5. העוררת היא תושבת קבע מירושלים המזרחית אשר נישאה בשנת 1989 למר קריע, תושב הגדה המערבית.
6. מיום הנישואים ועד לשנת 2005, התגוררה משפחת העוררת בגדה המערבית ובשנת 2005 עברה המשפחה להתגורר בכפר סילואן שבתחומי ירושלים, שם היא מתגוררת עד עצם היום הזה.
7. ברבות השנים נולדו לעוררים חמישה ילדים. ביום 14.12.1990 נולד לעוררת בנה הבכור, ביום 20.2.1992 נולדה בתה, ביום 2.8.1993 נולד בנה, הוא העורר 2 בערר דכאן, ביום 1.6.1998 נולד בנה, וביום 2.6.1999 נולדה בתה. הילדים; ו נולדו בירושלים ואילו העורר 2 ואחיו נולדו בגדה המערבית. הואיל והערר דכאן עוסק בהתעלמות המשיבה מבקשות שהוגשו עבור העורר 2, יתמקדו העוררים בכתב הערר אך ורק בעניינו.
8. ביום 22.6.2006, לאחר ששבה משפחת העוררת לתחומי ירושלים, הגישה העוררת בקשה לרישום ילדיה במרשם האוכלוסין הישראלי, וביניהם העורר 2. העתק של הקבלה המעידה על הגשת הבקשה שמספרה 1206/06 מצ"ב ומסומן א.
9. בעקבות העברת הטיפול בבקשתה של העוררת לידי העוררת 3, פנתה האחרונה למשיבה ביום 6.2.2008 וביקשה לדעת מה עלה בגורל הבקשה.
10. ביום 7.2.2008 הגישה העוררת על דעת עצמה בקשה נוספת לרישום ילדיה וביניהם העורר 2. ברם, במועד הגשתה של בקשה זו, שמספרה 90/08, הגיע העורר 2 לגיל 14 ומשכך, לא היה זכאי עוד במועד הגשת הבקשה ובהתאם לנהלי המשיבה דאז, לקבלת רישיון ישיבה בישראל.
11. ביום 11.5.2008 הודיעה המשיבה לעוררת 3, כי בקשתה משנת 2006 סורבה עוד ביום 21.5.2007 מן הטעם כי במועד הגשתה לא הוכח מרכז חיים בישראל. בנוסף ציינה המשיבה בהודעתה, כי הבקשה שהגישה העוררת ביום 7.2.2008 מצויה כיום בטיפול. העתק הודעת המשיבה מיום 11.5.2008 מצ"ב ומסומן ב.
12. ביום 6.1.2010 אישרה המשיבה את בקשת העוררת שמספרה 90/08 העוסקת בין השאר בעניינו של העורר 2. מני אז ועד למועד כתיבת שורות אלו, מקבל העורר היתרי שהייה בישראל. העתק מהחלטת המשיבה המאשרת, בין השאר, את הבקשה בעניינו של העורר 2, מצ"ב ומסומן ג.
13. ביני לביני, בעקבות הליכים שניהלה, בין השאר, העוררת 3, כנגד מדיניות המשיבה לסרב על הסף לבקשות לרישום ילדים, שהגישו תושבי ירושלים המזרחית בטרם מלאו להם שנתיים ימים של קיום מרכז חיים מלא בישראל, עדכנה המשיבה ביום 19.4.2015 את נהליה. וכך,

בסעיף ג. 7.7.6. לנוהל המעודכן של המשיבה, שכותרתו "נוהל הטיפול בבקשה למתן רישיון ישיבה בישראל לקטין שנולד בישראל שרק אחד מהוריו רשום כתושב קבע" לפי תקנה 12 לתקנות הכניסה לישראל התשל"ד-1974 (5.2.0029), נקבע כי:

בקשות שהוגשו בעבר וסורבו משלא הוכח שנתיים מרכז חיים כנדרש וסמוך לתום שנתיים רצופות של מרכז חיים בישראל ממועד הבקשה שסורבה, פנה ההורה תושב הקבע, הגיש בקשה חדשה והוכיח קיומו של מרכז חיים שנתיים רצופות כנדרש, ניתן יהיה לשוב ולבחון הבקשה בהתאם לגיל הקטין במועד הבקשה הקודמת שסורבה מטעמי העדר מרכז חיים בישראל.

העתק נוהל המשיבה מצ"ב ומסומן ד.

14. משעודכן נוהל המשיבה, והואיל ובקשת העוררת משנת 2006 סורבה רק בשל העובדה כי עובר להגשתה לא קיימה העוררת מרכז חיים בישראל, פנתה העוררת 3 למשיבה ביום 9.7.2015, בבקשה כי תפעל בהתאם לנוהל המעודכן ותבחן מחדש את הבקשה בעניינו של העורר 2 משנת 2006. כמצוין לעיל, לאישור הבקשה משנת 2006 השלכות מרחיקות לכת על מעמדו של העורר 2 בישראל, שכן במועד הגשתה היה העורר 2 צעיר מגיל 14 וזכאי לפיכך בדין – בהתאם לנוהל המעודכן – לקבלת רישיון ישיבה בישראל.

העתק הבקשה מיום 9.7.2015 מצ"ב ומסומן ה.

15. בימים 23.7.2015, 23.8.2015, 7.10.2015 ו-9.11.2015 שבו ופנו העוררים למשיבה בבקשה להבין מה סטאטוס הטיפול בבקשתם לבחינה מחדש של הבקשה משנת 2006 בעניינו של העורר 2.

העתקי פניות העוררים למשיבה מצ"ב ומסומנים ו.

16. דא עקא, עד למועד כתיבת שורות אלו לא השיבה המשיבה לבקשת העוררים ולפניותיהם החוזרות ונשנות אליה בעניין, ומכאן ערר זה.

המסגרת המשפטית

17. העוררים יטענו, כי הסחבת בה נוקטת המשיבה, שמתעכבת עיכוב בלתי סביר במתן מענה לבקשה, משמעה שהמשיבה פועלת בניגוד לחובתה כרשות מינהלית, לטפל במהירות וביעילות בפניות המועברות לטיפול. יודגש, כי להתנהלותה של המשיבה השלכות ישירות על ענינם של העוררים 2-3 ועל זכויותיהם הנפגעות מהתנהלות זו.

אי מענה של הרשות מנוגד לחובתה לפעול במהירות הראויה

18. אחד מאדני המשפט המינהלי הוא חובתה של רשות מינהלית להשיב לפניות המועברות אליה בתוך זמן סביר. טיפול יעיל ומהיר בפניות הוא מיסודותיו של מינהל תקין. על המשיב לטפל בפניות המגיעות אליו בהגינות, בסבירות ובמהירות ראויה.

הרשות לא הוקמה [...] אלא כדי לתת שירות לציבור. [...] אפשר לומר כי החובה הראשונית של הרשות היא להפעיל את הסמכות כך שהשירות [...] לציבור כולו יינתן במהירות הראויה, ללא טרחה יתירה, ברמה גבוהה ובהוצאות נמוכות, ככל שניתן. זוהי חובת היעילות. חובת היעילות, אף היא, כמו חובת ההגינות נובעת מן המעמד של הרשות המינהלית כנאמן הציבור. (י' זמיר, **הסמכות המינהלית** (תשנ"ו) (ב), עמ' 675).

19. על רשות מוסמכת לפעול בסבירות. סבירות משמעה גם עמידה בלוח זמנים סביר (בג"ץ 6300/93 **המכון להכשרת טוענות בית דין נ' השר לענייני דתות**, פ"ד מח(4) 441, 451). וראו גם: בג"ץ 7198/93 **מיטראל בע"מ נ' שר התעשייה והמסחר**, פ"ד מח(2) 844, 853 (1994); בג"ץ 5931/04 **מזורסקי נ' מדינת ישראל – משרד החינוך**, פ"ד נט(3) 769, 782 (2004); ע"א 4809/91 **הוועדה המקומית לתכנון ולבניה ירושלים נ' קהתי**, פ"ד מח(2) 190, 219.

20. חובתה של המשיבה לפעול בעניינם של הפונים אליה בזריזות ראויה, מעוגנת גם בסעיף 11 לחוק הפרשנות, התשמ"א-1981, הקובע לאמור:

הסמכה או חיוב לעשות דבר, בלי קביעת זמן לעשייתו – משמעם שיש סמכות או חובה לעשותו במהירות הראויה ולחזור לעשותו מזמן לזמן ככל הנדרש לפי הנסיבות.

21. יפים לענייננו גם דבריו של שופט בית משפט העליון, כבוד השופט לוי ז"ל, המבטאים בצורה שאינה משתמעת לשתי פנים את החומרה הרבה שבהתנהלות של סחבת, עיכובים ואי מתן מענה ענייני מצד הרשות:

המשיב אינו רשאי לנהוג בעותרים - כמוהם ככל פונה אחר - באופן בו הוא נוהג; המשיב אינו רשאי להותיר את עניינם תלוי ועומד בלא מענה ענייני... המשיב אינו רשאי להתיש את העותרים ללא תוחלת, לגרום להם להוצאות מיותרות ולעכב, אגב כך, את בירורו המהותי של עניינם. ואם נשתכחו מן המשיב טיבן של חובות בהן הוא חב, כי אז מחובתו של בית המשפט לשוב ולשנן באוזניו (בג"ץ 10399/04 **בן אבדקול נ' משרד הפנים**, מינהל האוכלוסין, תק-על 2005(3), 1608, 1609).

22. בענייננו הפירה המשיבה את חובתה לפעול במהירות הראויה ואינה משיבה לא לבקשת העוררים ואף לא לפניותיהם החוזרות ונשנות אליה בעניין.

סיכום

23. מזה מספר חודשים שהעוררים שבים ופונים למשיבה בבקשה כי תבחן מחדש את בקשתם משנת 2006 ואילו המשיבה מצידה, מפירה את חובתיה כרשות מינהלית, לפעול במהירות הראויה ומונעת בהתנהלותה זו מהעורר 2 את הסדרת מעמדו בישראל.

24. אשר על כן, מתבקש בית הדין הנכבד להורות למשיבה לענות לאלתר לבקשת העוררים לבחינת הבקשה משנת 2006. כמו כן, מתבקש בית הדין לחייב את המשיבה בתשלום שכ"ט עו"ד והוצאות משפט.

ירושלים, 3 דצמבר 2015

ג. ח. א. ש. א. ג. ג.

בנימין אחסתרובה, עו"ד
ב"כ העוררים

(ת.ש. 76530)